



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové a soudců JUDr. Jaromíra Klepše a JUDr. Vladimíra Gabriela Navrátila v právní věci

žalobkyně: **Odborová organizace Sluníčko**, IČO 22711554
sídlem Petrušov 152, 571 01 Staré Město

proti

žalovanému: **Úřad vlády České republiky**,
sídlem nábreží Edvarda Beneše 128/4, 118 01 Praha 1 – Malá Strana

o žalobě proti rozhodnutí vedoucí Úřadu vlády České republiky ze dne 04.07.2024,
č. j. 44346-2024-UVCR, sp. zn. SPIS-2024-21031,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobkyně **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

Žalobkyně podala žalovanému celkem tři žádosti o informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „informační zákon“ nebo „zákon o informacích“), a to ze dne 06.06.2024, 12.06.2024 a 15.06.2024. Žalobkyně se obsahově příbuznými žádostmi (s každou další žádostí své požadavky pouze rozšiřovala o jeden další požadavek) dožadovala sdělení dodatečných informací ohledně jejích četných podnětů k žalované dle § 42 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále též „správní řád“) a na to navazujících žádostí o opatření proti nečinnosti podle § 80 správního řádu. Žalobkyně se skrze informační žádost domáhala jmen a příjmení všech osob, které jsou v předmětných věcech „oprávněnou úřední osobou podle § 15 odst. 2 správního řádu.“

1. Rozhodnutím ze dne 21.06.2024, č. j. 42657-2024-UVCR, sp. zn. SPIS-2024-21031 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“) žalovaný žádosti s odkazem na § 15 odst. 1 a § 11b zákona o informacích odmítl.
2. Žalobkyně reagovala na prvostupňové rozhodnutí podáním rozkladu ze dne 21.06.2024. O něm rozhodla vedoucí žalovaného rozhodnutím ze dne 04.07.2024, č. j. 44346-2024-UVCR, sp. zn. SPIS-2024-21031 (dále „napadené rozhodnutí“) tak, že rozklad s odkazem na § 152 odst. 6 písm. b) správního řádu zamítla.

II. Napadené rozhodnutí

3. Žalovaný nejprve v napadeném rozhodnutí shrnuje skutkový stav věci.
4. Žalobkyně podala postupně ve dnech 06.06.2024, 12.06.2024 a 15.06.2024 žádosti o informace. Ty navazovaly na její dřívější podněty žalovanému především z období března – května 2024, v nichž se žalobkyně snažila iniciovat správní řízení podle § 42 správního řádu. Na to navazovaly podněty k provedení opatření proti nečinnosti podle § 80 správního řádu. Žalobkyní iniciovaná správní řízení se měla týkat oblasti přezkumu služebního hodnocení zaměstnanců podle zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o státní službě“), dále předchozích stížností žalobkyně v souvislosti s prováděním služebního hodnocení, též připomínkového řízení vedeného podle Legislativních pravidel vlády nebo žádostí žalobkyně o vyloučení ministra vnitra z projednávání a rozhodování ve věci.
5. Konkrétně se žalobkyně skrze žádosti o informace chtěla dozvědět, *„ohledně každé ze zde výše uplatněných žádostí o opatření proti nečinnosti žádáme o jména a příjmení všech osob, které jsou v dané věci „oprávněnou úřední osobou“ ve smyslu § 15 (2) správního řádu.“* Žádost obsahovala též citaci ustanovení § 15 odst. 4 správního řádu.
6. Prvostupňovým rozhodnutím žádosti, které byly spojeny do jednoho řízení z důvodu jejich obsahové příbuznosti, žalovaný odmítl s poukazem na to, že ve vztahu k žalobkyní specifikovaným podáním nebyla a ani nemohla být vedena žádná správní řízení a že informace vztahující se k takovýmto neexistujícím řízením tedy neexistují. Proto Úřad vlády těmito informacemi nedisponuje a ani nemá povinnost jimi disponovat, jsou tedy splněny podmínky odmítnutí žádosti podle § 11b zákona o informacích.
7. Žalobkyně proti tomuto rozhodnutí v rozkladu namítala, že povinnost žalovaného disponovat požadovanými informacemi plyne z povinnosti vést o každé věci, nikoli pouze o správním řízení, správní spis, a pro každou věc určit oprávněnou úřední osobu.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

8. Žalovaný namítá, že tvrzení žalobkyně jsou neopodstatněná, neboť se zakládají na nesprávných předpokladech vycházejících z chybného výkladu ustanovení správního řádu o správním řízení (zejm. § 15 odst. 4), když vůbec nezohledňuje smysl a obsah tohoto ustanovení, ani jeho systematické zařazení. Žalobkyně totiž dovozuje nutnost rozlišovat „věc“ a „řízení“ a povinnost určovat oprávněnou úřední osobu v každé věci, a nikoliv jen pro správní řízení. K tomu však žalovaný uvádí, že § 15 je nadepsán „Vedení řízení“ a celý jeho obsah se zjevně týká vedení správního řízení.
9. Z § 15 odst. 2 správního řádu, který definuje legislativní zkratku „oprávněná úřední osoba“, dle žalovaného vyplývá, že smyslem určení oprávněné úřední osoby je vymezení úřední osoby, která má činit úkony správního orgánu ve správním řízení. V návaznosti na to je smyslem § 15 odst. 4 správního řádu zajistit, aby pro účely každého správního řízení byla oprávněná úřední osoba jednoznačně určena, a to zejm. v zájmu zajištění možnosti účastníka řízení být o tomto důležitém aspektu řízení informován. Právě proto rozlišuje správní řád mezi pojmem „oprávněná úřední osoba“ podle § 15 odst. 2 a „úřední osoba“ podle § 14 odst. 1 správního řádu, přičemž druhý z pojmů je podstatně širší a zahrnuje kromě oprávněných úředních osob i další osoby, které se na úřední činnosti správního orgánu podílejí. Výklad žalobkyně, že pro každý úkon je třeba určit „oprávněnou úřední osobu“, by vedl k absurdnímu závěru a ke zcela neúměrnému a neopodstatněnému nárůstu administrativní zátěže.
10. Žalovaný uvádí, že žalobkyni bylo již v minulosti několikrát (v rámci vyřizování řady jejích předchozích žádostí o informace) vysvětleno, že pokud zvláštní zákon pro nějaký postup výslovně vylučuje správní řízení, jako to činí např. zákon o státní službě v § 159 odst. 2 ve vztahu k provádění služebního hodnocení, popřípadě pokud jde o věc, na kterou úprava správního řízení zcela zjevně nedopadá, jako je legislativní proces, pak je bez dalšího zřejmé, že § 42 správního řádu upravující přijímání podnětů k zahájení (správního) řízení, ani § 80 správního řádu upravující opatření proti nečinnosti v takové věci nelze použít. To platí i na nyní projednávaný případ.
11. Žalovaný poukazuje na to, že v odůvodnění prvostupňového rozhodnutí bylo jednoznačně uvedeno, že po prověření podání, na která žadatelka poukazuje a způsobu jejich vyřízení, bylo zjištěno, že jakkoliv byla některá z těchto podání žadatelky označena jako „*žádost o opatření proti nečinnosti*“, podle skutečného obsahu se o žádná opatření proti nečinnosti ve smyslu § 80 správního řádu nejednalo. Šlo totiž o věci, o nichž Úřadem vlády nebylo ani nemohlo být vedeno správní řízení (a žadatelka tedy vůbec nemohla být ani potenciálním účastníkem takového řízení), a všechna tato podání byla vyřízena způsobem odpovídajícím této skutečnosti.
12. Žalovaný doplňuje, že všechna podání, na která žadatelka ve své žádosti odkazuje, jsou vesměs vzájemně provázána a jde o řetězení dalších a dalších obsahově na sebe navazujících stížností, podnětů a žádostí, jejichž společný prvek lze spatřovat především v obsahové bezpředmětnosti a samoučelné snaze šikanózním způsobem napadat každou úřední osobu, která se nesmyslnými a samoučelnými podáními žadatelky zabývá, a zahlcovat a paralyzovat těmito podáními běžnou úřední činnost Úřadu vlády.

III. Žaloba a další podání účastníků

13. Žalobkyně v žalobě ze dne 11.07.2024 navrhuje napadené rozhodnutí zrušit a věc vrátit žalovanému k novému řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

14. Žalobkyně odkazuje na svůj rozklad a uvádí, že Úřad vlády se dle napadeného rozhodnutí nehodlá řídit rozsudkem NSS ze dne 08.07.2009, č. j. 3 Ans 1/2009–58, který se týká vyřizování podnětů podle § 42 správního řádu.
15. Dále poukazuje na závěry výkladového stanoviska Ministerstva vnitra č. j. MV-121564-3/LG-2024, které se zabývá úpravou ochrany nečinnosti podle § 80 správního řádu, a též na závěry výkladového stanoviska Ministerstva vnitra č. j. MV-39798-2/LG-2024, které shrnuje zásady vedení spisové dokumentace a sdělení oprávněné úřední osoby.
16. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě ze dne 16.08.2024 setrvává na svém stanovisku a navrhuje žalobu jako nedůvodnou zamítnout. Úvodem odkazuje na napadené rozhodnutí o rozkladu a doplňuje následující.
17. Žalobkyně sice v žalobě argumentuje judikaturou a stanovisky Ministerstva vnitra, jedná se ovšem o odkazy zmatečné, patrně pramenící z jejích nesčetných podání, kterými se soustavně snaží zahlcovat Úřad vlády a o jejich vyřízení již ztratila přehled. Citace žalobkyně nejsou pro tento případ přiléhavé. Ve vztahu ke stanovisku Ministerstva vnitra č. j. MV-39798-2/LG-2024 žalovaný uvádí, že mu není zřejmé, proč by měl postupovat podle vyjádření, které jiný správní úřad poskytl žalobkyni na její soukromou žádost související zřejmě se zcela jinou věcí.
18. Přesto se k obsahu dotčených stanovisek vyjadřuje v tom smyslu, že v obou případech se jejich závěry týkají věcí, na které dopadá správní řád. Zdůrazňuje smysl a účel § 42 a § 80 správního řádu, jež slouží k ochraně oprávněných zájmů účastníků či potenciálních účastníků řízení. V právě projednávané věci však vůbec nejde o případ, v němž by mohlo být podle správního řádu rozhodováno, a který by byl jakkoli způsobit dotknout se veřejných subjektivních práv žalobkyně. Z žádostí o informace, které navazují na značné množství předchozích podání žalobkyně směrem k žalovanému, vyplývá, že žalobkyně usilovala o zahájení správních řízení či jiných postupů podle správního řádu ve věcech, v nichž je použití ustanovení správního řádu o správním řízení zákonem výslovně vyloučeno nebo z povahy věci nepřipadá v úvahu. Ve všech případech šlo o věci, na které se ustanovení správního řádu o správním řízení nevztahují buď na základě výslovné zákonné výluky podle § 159 odst. 2 písm. j) služebního zákona, nebo z povahy věci dané tím, že nejde o jakákoli veřejná subjektivní práva (tím méně pak práva žalobkyně).
19. Žalobkyni bylo v návaznosti na její předchozí aktivitu směrem k žalovanému, jakož i v napadeném rozhodnutí, opakovaně vysvětleno, že v případech jejích různorodých podání (kterými se snaží vlamovat do vztahů, v nichž jí žádné postavení, a tedy ani žádná práva plynoucí z takového postavení, nepřislouží) vůbec nejde o věci, v nichž by mohlo být vedeno správní řízení, a tudíž ve vztahu k těmto podáním není důvod určovat oprávněné úřední osoby ve smyslu § 15 odst. 2 správního řádu. To ovšem nemá vliv na to, že tato podání jsou náležitě a způsobem odpovídajícím jejich obsahu vyřizována.
20. K uvedenému žalovaný dodává, že informační zákon nemůže sloužit k přezkumu dřívějších postupů žalovaného vůči žalobkyni. Z hlediska předmětných žádostí o informace nejde materiálně o žádosti podle zákona o informacích, ale o pokus o přezkum uvedených postupů žalovaného, a tedy o zneužití práva na informace. Žalobkyně se dle názoru žalovaného nesnaží získat nějaké existující informace, ale snaží se domoci určení „oprávněných úředních osob“ ve vztahu k dřívějším podáním žalobkyně, jejichž vyřízení pro ni nebylo uspokojivé, a sdělení jejich jmen, aby na takovéto úřední osoby následně mohla zaměřit svou další aktivitu zjevně šikanózní povahy, a tím působit na jejich další úřední činnost. Tato podání

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

bývají podle zkušeností žalovaného formulována dehonestujícím až urážlivým způsobem, případně úředníky dokonce nepodloženě obviňují ze spáchání přestupků.

21. Ze strany žalobkyně jde o opětovnou snahu o zneužití práva na informace k vynucení si aplikace postupů podle správního řádu, což jde mimo smysl úpravy zákona o informacích. Žalobkyně dlouhodobě postupuje vůči žalovanému šikanózně a snaží se zneužít informačního zákona k vlamování se do právních a služebních vztahů, v nichž jí žádné postavení nepřísluší. K povaze právní sféry, v níž žalobkyni žádné postavení nepřísluší, se již opakovaně vyjádřil i zdejší soud – žalovaný odkazuje na usnesení Městského soudu v Praze ze dne 27.06.2024, č.j. 18 A 6/2024-35 a usnesení Městského soudu v Praze ze dne 30.07.2024, č. j. 5 A 53/2024-18.
22. Pro kontext žalovaný dodal, že běžnou praktikou žalobkyně je účelové využívání institutů právního řádu, na jejichž základě získává různá vyjádření, sdělení a stanoviska jednotlivých veřejnoprávních subjektů. Jejich celkový smysl však ignoruje, pasáže vytrhává z kontextu a následně je používá jen za účelem potvrzení svého značně subjektivně formulovaného názoru s cílem dehonestovat úřední osoby vyřizující její podněty. Toto tvrzení dokládá výpisem počtu podání, stížností, žádostí, oznámení o spáchání přestupku a žalobních návrhů, které žalobkyně za tímto účelem uplatnila.
23. Závěrem svého vyjádření žalovaný sděluje, že je v případě potřeby připraven doložit, že podání žalobkyně, k nimž se předmětné žádosti vztahují, byla dle jejich obsahu náležitě vyřízena, resp. na ně bylo náležitým způsobem reagováno.
24. V replce ze dne 22.08.2024 žalobkyně uvádí, že na její podněty bylo sice nějakým způsobem reagováno, nikoli však v souladu se zákonem. To dokládá dvěma usneseními Úřadu pro ochranu osobních údajů týkajícími se jiných rozhodnutí žalovaného, kterými byla zahájena přezkumná řízení.

IV. Posouzení věci Městským soudem v Praze

25. Soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán [(§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“)]. Vycházel přitom ze skutkového i právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Žalobu podala včas osoba k tomu oprávněná.
26. Městský soud o věci rozhodl bez jednání, jelikož s takovým postupem oba účastníci řízení vyjádřili výslovný souhlas [§ 51 odst. 1 s. ř. s.]. Důvodem pro nařízení jednání nebylo ani dokazování, neboť veškeré listiny potřebné pro rozhodnutí jsou obsaženy ve správním spise, jímž se dokazování neprovádí (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008–117 [č. 2383/2011 Sb. NSS]).
27. Žaloba není důvodná.
28. Soud k podstatě věci shrnuje, že spornou je otázka, zda žalovaný postupoval správně, když odmítl žádosti o informace žalobkyně, kterými se domáhala osobní údajů tzv. „oprávněných úředních osob“ podle § 15 odst. 2 správního řádu. K odmítnutí požadovaných informací žalovaný přistoupil z důvodu jejich neexistence.
29. Úvodem soud konstatuje, že žalobkyni se v napadeném rozhodnutí dostalo dostatečné a srozumitelné odpovědi na veškeré její námitky. Vzhledem k tomu, že není smyslem soudního přezkumu stále dokola podrobně opakovat již jednou vyřčené a pouze tak

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

žalobkyni poskytnout „jinou“ či „lepší“ odpověď na její námitky, městský soud v plném rozsahu odkazuje na odůvodnění napadeného rozhodnutí, které považuje za řádné a věcně správné, ztotožňuje se s ním a bere jej za své. K námitkám, které se netýkají polemiky s žalovaným, se proto městský soud vyjádří pouze obecně (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č.j. 8 Afs 75/2005-130 publikovaný pod č. 1350/2007 Sb. NSS, či rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 7. 2007, č.j. 4 As 11/2006-86, ze dne 29. 5. 2013, č.j. 2 Afs 37/2012-47.

30. Žalovaný zastává názor, že informacemi, které žalobkyně požaduje, nedisponuje, neboť neexistují, a zároveň takovými informacemi není povinen disponovat. Svůj postoj opírá především o skutečnost, že v oblastech, do nichž žádosti o informace žalobkyně spadají, oprávněná úřední osoba být určena nemůže a nebyla, neboť se na ně nepoužije správní řád. Soud se s tímto přístupem ztotožňuje. Ani samotná žalobkyně, brojící proti napadenému rozhodnutí, tuto klíčovou skutečnost, jak bude uvedeno dále, nerozporuje.
31. Žalobkyně podala na Úřad vlády několik podnětů k zahájení správního řízení podle § 42 správního řádu a na ně navazující další podněty podle § 80 správního řádu k provedení opatření proti nečinnosti. Správní řád upravuje situace, kdy správní řízení je možno zahájit na žádost nebo z moci úřední. Postup pro později zmíněnou variantu je upraven právě v § 42 správního řádu. Jak ovšem uvádí Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 08.07.2009, č. j. 3 Ans 1/2009-58, *„také pro tyto případy však platí, co bylo uvedeno již výše. Osoba, která dala podnět k zahájení řízení, se může v rámci správní ochrany proti nečinnosti domáhat jen toho, aby správní orgán ve stanovené lhůtě konal, nikoliv toho, jakým způsobem má být jeho podnět konkrétně vyřízen.“* Výsledkem § 42 správního má být sdělení tomu, kdo podnět podal, jak s ním bylo naloženo. Toto sdělení nemusí splňovat požadavky na odůvodnění správního rozhodnutí, neboť se o rozhodnutí nejedná – na zahájení správního řízení není právní nárok. To ostatně bylo žalobkyni vysvětleno již v usnesení zdejšího soudu ze dne 30.07.2024, č.j. 5 A 53/2024-18: *„[s]oud opakuje, že z dikce ustanovení § 42 správního řádu ani z judikatury správních soudů již nevyplývá povinnost správního orgánu uvést řádné odůvodnění správního uvážení při vyřízení podnětu dle § 42 správního řádu, jež by odpovídalo odůvodnění správního rozhodnutí dle § 68 odst. 3 správního řádu, ale pouze povinnost vyrozumět podatele podnětu, jak správní orgán s podnětem naložil.“* Tento rozsudek se přitom zčásti zabýval totožnými podáními, k nimž se žádosti o informace žalobkyně vztahují.
32. Uvedené platí tím spíše, směřuje-li podnět k zahájení řízení do oblasti práva, v níž se správní řád vůbec neuplatní. Jak správně uvádí žalovaný, § 159 odst. 2 písm. j) zákona o státní službě konstruuje výluky mimo jiné pro provádění služebního hodnocení státního zaměstnance, kdy se ustanovení správního řádu o správním řízení nepoužijí. Soud si je vědom § 177 správního řádu o použitelnosti základních zásad při výkonu veřejné správy i v případech, kdy zvláštní zákon, zde zákon o státní službě, stanoví, že se správní řád nepoužije. V dané věci ovšem není pochyb o tom, že ustanovení o správním řízení, tedy především část druhá správního řádu, do níž spadá i úprava tzv. oprávněných úředních osob, se podle § 159 odst. 2 služebního zákona nepoužijí. Už vůbec nemůže být řeč o použití ustanovení o správním řízení v rámci legislativního procesu.
33. Žalobkyně přitom nerozporuje nečinnost žalovaného, který by se k jejím podáním nevyjádřil, rozporuje pouze obsah a formu těchto vyjádření, a v návaznosti na to uměle konstruuje, že i v těchto situacích byl žalovaný povinen určit oprávněné úřední osoby podle § 15 odst. 2 správního řádu, jejichž osobní údaje si žádá. Skutečnost, že se žalobkyni dostalo

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

na její podněty dle § 42 správního řádu odpovědi, plyne jak z její repliky ze dne 22.08.2024 (kde přímo uvádí: „[c]ož dokazuje, že ÚV podání sice vyřizuje, ale nikoli postupem podle zákona“) tak z vyjádření žalovaného ze dne 16.08.2024, č. j. 49634-2024-UVCR, a v neposlední řadě též ze samotné žádosti o informace (předposlední odstavec žádosti ze dne 15.06.2024). Již z tohoto důvodu nelze přijmout její konstrukci, že v důsledku tvrzené nečinnosti musela v dané věci existovat „oprávněná úřední osoba“ ve smyslu § 15 odst. 2 správního řádu. Sama skutečnost, že žalobkyně se způsobem vyřízení svých podání nesouhlasí, totiž ještě nezakládá existenci požadované informace. Usnesení zdejšího soudu pak ve vztahu k žalobkyni uvádí, že „žádné veřejné subjektivní právo na řádné odůvodnění správního uvážení ohledně podání ze dnů 25. 3., 28. 3., 29. 3., 30. 3., 20. 4., 21. 4., 22. 4. a 11. 5. 2024 žalobkyni nesvědčí. Z ustanovení § 42 správního řádu vyplývá pouze povinnost správního orgánu žalobkyni vyrozumět, tomu odpovídá právo žalobkyně na vyrozumění (sdělení), jak správní orgán s jejím podnětem naložil, přičemž ze sdělení by mělo být patrné, že se správní orgán podnětem žalobkyně zabýval. Z ustanovení § 175 odst. 5 správního řádu vyplývá rovněž pouze povinnost správního orgánu stěžovatele o vyřízení stížnosti vyrozumět. Veškeré zákonem stanovené povinnosti žalovaný v daném případě dostal.“ (usnesení Městského soudu v Praze ze dne 30.07.2024, č.j. 5 A 53/2024-18). Ani desátý senát nemá důvod se od těchto závěrů odchýlit a uzavírá, že nelze dovodit jakoukoli nečinnost žalovaného.

34. Pro posouzení věci je však rozhodující především to, že v případech podání, k nimž žádosti o informace směřovaly, nešlo o věci, v nichž bylo nebo mohlo být vedeno správní řízení, popřípadě šlo o oblasti, v nichž je použití ustanovení správního řádu o správním řízení vyloučeno. Ve vztahu k těmto podáním tak není důvod určovat oprávněné úřední osoby ve smyslu § 15 odst. 2 správního řádu. Ustanovení o oprávněné úřední osobě je přitom systematicky a obsahově navázáno na úkony v řízení. Pokud u podání, na něž žalobkyně navazovala, nešlo o postupy spadající do správního řízení, což žalobkyně nerozporuje, pak z toho neplyne povinnost určit oprávněnou osobu podle § 15 odst. 2 a odst. 4 správního řádu. Žalovaný i prvostupňový orgán v reakci na podání žalobkyně přitom přesvědčivě odůvodňují, že některé věci, které žalobkyně zmiňuje, jsou ze správního řízení výslovně vyloučeny (např. provádění služebního hodnocení a vyřizování námitek proti němu podle § 159 odst. 2 písm. j) zákona o státní službě), u dalších okruhů (např. legislativní proces) žalovaný přesvědčivě tvrdí, že nejde o věci, na něž dopadá správní řád jako řízení podle § 9. Požaduje-li tedy žalobkyně ve své žádosti specificky právě údaje o oprávněných úředních osobách podle § 15 odst. 2 správního řádu, nezbyvá než žádost odmítnout z důvodu neexistence dané informace tak, jak to provedl žalovaný.
35. Žalobkyně tuto nosnou úvahu žalovaného věcně nevyvrací. Z její žaloby i dalších podání je patrné, že setrvává na obecné tezi, podle níž musí existovat „oprávněná úřední osoba“ i mimo přípustitelné správní řízení a její jméno má být sdělitelné podle zákona o svobodném přístupu k informacím. Netvrdí však, že by v konkrétních věcech, na něž její žádosti dopadaly, mělo nebo mohlo být vedeno správní řízení ve smyslu § 9 správního řádu, případně že by šlo o jiný postup, na který by se § 15 správního řádu použil. Její argumentace proto mívá nosný důvod napadeného rozhodnutí. Soud k tomu dodává, že sdílí názor žalovaného o účelu institutu oprávněné úřední osoby podle § 15 odst. 2, jeho odlišení od pojmu „úřední osoba“ podle § 14 odst. 1 správního řádu, a ve zbytku odkazuje na odůvodnění napadeného rozhodnutí (především na str. 4).
36. Lze tedy shrnout, že žalobkyně nerozporuje skutkový a právní základ napadených rozhodnutí, totiž že podání, k nimž se vztahovaly její informační žádosti, se netýkala věcí,

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

v nichž bylo nebo mohlo být vedeno správní řízení. Nadto soud dodává, že byla řádně vyrozuměna v návaznosti na její podněty dle § 42 správního řádu, o nečinnosti žalovaného proto nemůže být řeč. Za této situace tak nemohla vzniknout ani povinnost určit „oprávněnou úřední osobu“ podle § 15 odst. 2 správního řádu a evidovat její označení ve spise podle § 15 odst. 4 správního řádu, jak se žalobkyně domnívá. Žádost žalobkyně nesměřovala ani na obecnou informaci o tom, kdo její podání fakticky vyřizoval, ale výslovně na jména osob, které jsou „oprávněnou úřední osobou ve smyslu § 15 odst. 2 správního řádu.“ Žalobkyně tak sice setrvává na své tezi, že musela existovat oprávněná úřední osoba, avšak věcně nenapadá nosný důvod rozhodnutí žalované, totiž že šlo o podání v záležitostech, v nichž nebylo vedeno a ani nemohlo být vedeno správní řízení. Za této situace je její argumentace mimoběžná, neboť existence takové osoby podle § 15 správního řádu předpokládá alespoň možnost správního řízení. Žalovaný tedy byl oprávněn uzavřít, že požadovanou informací nedisponuje a ani jí disponovat nemusí ve smyslu § 11b zákona o informacích.

37. Ve zbytku se soud bude zabývat námitkami vznesenými v žalobě.
38. Žalobkyně zprvu odkazuje na postup žalovaného s tím, že jeho úředníci si vykládají povinnosti upravené správním řádem v rozporu s judikaturou a stanovisky právních autorit, přičemž se žalovaná nehodlá řídit rozsudkem NSS ze dne 08.07.2009, č. j. 3 Ans 1/2009-58 a nebude vyřizovat opatření proti nečinnosti ohledně podnětů dle § 42 správního řádu.
39. Pokud žalobkyně odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 7. 2009, č. j. 3 Ans 1/2009-58, soud konstatuje, že tento odkaz její argumentaci nepodporuje. V napadeném rozhodnutí není zmínka o tom, že by se žalovaný nehodlal při svém postupu řídit správním řádem, jakož i obecně závaznými právními předpisy. Citovaná pasáž rozsudku přitom vyjadřuje pouhý obecný výklad situace, kdy je nutno zahájit správní řízení z moci úřední a jak se bránit proti tomu, je-li při podnětu podle § 42 správního řádu správní orgán nečinný. Tak tomu ale v projednávaném případě nebylo, když, jak žalobkyně nerozporuje, její podněty byly žalovaným vyřízeny. Žalobkyně účelově vytrhává z kontextu pasáže judikatury či stanovisek ministerstva vnitra a na základě takto konstruovaných tezí pak dovozuje své domnělé subjektivní právo. Žalobkyni odkazovaný rozsudek jí přitom nesvědčí, když z něj plyne, že u podnětu dle § 42 správního řádu lze vynucovat jen to, aby správní orgán podnět vyřídil, ne aby zahájil řízení nebo rozhodl určitým způsobem. Z tohoto rozsudku tedy nelze dovodit závěr, že ke každému podnětu podle § 42 správního řádu musí automaticky vzniknout správní řízení a být určena oprávněná úřední osoba dle § 15 odst. 2 správního řádu.
40. Uvedené závěry se v nyní projednávané věci uplatní tím spíše, že žalobkyně netvrdí absenci jakékoli reakce žalovaného, nýbrž fakticky brojí proti tomu, jak byla její podání vyřízena. Ani z pohledu citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu tedy nelze dovodit její tvrzené právo na existenci a sdělení „oprávněné úřední osoby“ podle § 15 správního řádu. Rozsudek č. j. 3 Ans 1/2009-58 žalobkyni nesvědčí; naopak podporuje závěr, že samotný nesouhlas podatele s výsledkem vyřízení podnětu nezakládá další procesní nároky, které zákon s takovým postupem nespojuje.
41. Ve vztahu ke stanoviskům Ministerstva vnitra, na něž žalobkyně v žalobě odkazuje, soud uvádí, že ani tato stanoviska nemohou její žalobní argumentaci podložit.
42. Co se týče stanoviska č. j. MV-121564-3/LG-2022, které má dle žalobkyně doložit skutečnosti, že § 80 správního řádu se použije i na postupy správního orgánu, v nichž nemusí

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

jít výlučně o správní řízení podle § 9 správního řádu, samotná citace, kterou žalobkyně nabízí, končí větou *[v]ždy však musí jít o postup správního orgánu, na který dopadá správní řád.*“ Soud ovšem přisvědčil závěru žalovaného, který ostatně žalobkyně nerozpорије, že v dané věci se správní řád neuplatní, a to z důvodu přímé výluky zakotvené v zákoně, či ze samotné podstaty věci. Proto tato námitka není důvodná. Nadto, jak bylo uvedeno výše, žalovaný nečinný nebyl, neboť vyrozumění ohledně jejíh podání se žalobkyni dostalo. Konstrukce žalobkyně je tak vnitřně rozporná a nemůže v tomto ohledu obstát.

43. Soud se seznámil i se stanoviskem Ministerstva vnitra, č. j. MV-39798-2/LG-2024, na něž žalobkyně v žalobě odkazuje a které si sama vyžádala. Soud má za to, že jeho znění nerozpорије argumentaci žalovaného. Otázka byla žalobkyní formulována pouze obecně a na základě toliko obecného dotazu se jí dostalo obecné odpovědi ohledně pravidel pro vedení spisové dokumentace a vyrozumívání účastníků (či potenciálních účastníků) řízení o oprávněné úřední osobě. Dotaz se vůbec netýkal specifické situace, kdy při neexistujícím správním řízení, na které žalobkyně jednak nemá nárok a jednak se na její podání věcně správní řád ani nevztahuje, jsou požadovány údaje o oprávněné osobě podle § 15 odst. 2 správního řádu. Uvedené proto nikterak nevyvrací závěry, k nimž žalovaný dospěl.
44. Obě zmíněná stanoviska tak ve svém souhrnu představují obecné výklady, které však samy o sobě nemohou nahradit posouzení konkrétního skutkového a právního stavu projednávané věci. Protože soud přisvědčil žalovanému v tom, že v posuzovaných věcech nešlo o postupy, v nichž by vznikla povinnost určit oprávněnou úřední osobu podle § 15 správního řádu, nejsou odkazy žalobkyně na stanoviska Ministerstva vnitra důvodné.
45. Jak uvedl zdejší soud již několikrát v jiných řízeních iniciovaných žalobkyní, na uvedeném nic nemění ani skutečnost, že posláním žalobkyně má být kontrola činnosti státní správy, jak je soudu z úřední činnosti známo. U správních soudů nelze – vyjma stanovených výjimek – podávat návrhy ve veřejném zájmu (tzv. *actio popularis*) – k činnosti žalobkyně dále např. rozsudek NSS ze dne 29. 3. 2018, č. j. 9 As 79/2018–16. Jednání žalobkyně, zejména množství a povaha žádostí a podnětů, jež uplatňuje, naopak podle soudu lze považovat za hraničící až se zneužitím práva na taková podání a obecně na aktivizaci činnosti orgánů veřejné moci (jak již v jedné věci týkající se žádosti o informace zdejší soud také ve vztahu k žalobkyni, jež se na zneužití práva zčásti podílela, konstatoval; viz rozsudek ze dne 12. 12. 2023, č. j. 17 A 77/2023–48, a na něj navazující rozsudek NSS z 13. 6. 2024, č. j. 9 As 26/2024–44).

V. Závěr a náklady řízení

46. V projednávané věci se žalobkyně podle zákona o svobodném přístupu k informacím domáhala sdělení jmen a příjmení osob, které měly být ve vztahu k jejím dřívějším podáním „oprávněnými úředními osobami“ ve smyslu § 15 odst. 2 správního řádu. Žádosti o informace navazovaly na dřívější podněty žalobkyně k zahájení řízení u žalované podle § 42 správního řádu a na žádosti o opatření proti nečinnosti podle § 80 správního řádu. Žalovaný žádosti o informace odmítl s tím, že informacemi nedisponuje a ani jimi disponovat nemusí, neboť v dotčených věcech nebylo vedeno a ani nemohlo být vedeno správní řízení, a proto nemohla být určena ani oprávněná úřední osoba ve smyslu § 15 správního řádu.
47. Soud se s tímto závěrem ztotožnil. Žalobkyně totiž nežádala obecnou informaci o tom, kdo její podání fakticky vyřizoval, ale výslovně údaje o osobách, které měly mít postavení „oprávněné úřední osoby“ podle správního řádu. Tento institut je však spojen s úkony správního orgánu v řízení. Pokud v posuzovaných věcech nešlo o věci, v nichž bylo nebo mohlo být vedeno správní řízení, případně šlo o oblasti, v nichž je použití ustanovení

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

správného řádu o správním řízení vyloučeno, nevznikla ani povinnost takovou oprávněnou úřední osobu určit a evidovat. Žalobkyně přitom tento nosný důvod napadeného rozhodnutí věcně nevyvrátila; setrvala pouze na obecné tezi, že „oprávněná úřední osoba“ musí existovat i mimo správní řízení. Soud současně nepřehlédl, že žalobkyně ve skutečnosti nebrojí proti úplné absenci reakce žalovaného, ale především proti obsahu a formě vyřízení svých dřívějších podání. Ani tato okolnost však nemůže založit existenci informace, která je zákonem spojena s jiným procesním režimem.

48. Proto soud uzavřel, že žalovaný postupoval v souladu se zákonem, jestliže žádost žalobkyně odmítl podle § 11b zákona o svobodném přístupu k informacím jako žádost o informaci, kterou nemá a mít nemusí. Žaloba proto není důvodná a soud ji s odkazem na § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
49. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 věta první s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobkyně nebyla procesně úspěšná, nesvědčí jí právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšnému žalovanému soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť neshledal, že by jeho náklady přesahovaly rámec jeho běžné úřední činnosti.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 27. dubna 2026

JUDr. Ing. Viera Horčicová v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.